

‘We’zot Ha’Beracha - En dit is de zegen’ 5786.

Torah: Deuteronomium 33 : 1 - 34 : 12.

Haftarah: Joz. 1:1-18 & Brit Chadasha: Openb. 22 : 1-5.

Commentaar lezing Deuteronomium voor ‘Simchat Torah’.

De dood van Mozes, de jaarcyclus en de historische voortgang.

De parasja We’zot Ha’Beracha is de laatste parasja van de Torah. Op het komende feest van Simchat Torah - Vreugde der Wet (dit jaar op 15 oktober) wordt deze laatste parasja over de dood van Mozes gelezen en meteen daarna de eerste parasja van de Torah, Beresjiet - Genesis.

De shabbat die valt in de week van Soekot is een bijzondere shabbat, shabbat Chol Hamoed Soekot.

Dan wordt in plaats van de te verwachten parasja van de week een paar stukken uit de parasja Ki Tisa gelezen, Exodus/Sjemot 33:12 - 34:26 met als Haftara de beroemde passage uit Jechezkel/Ezechiël over de vallei vol beenderen die weer levend lichaam worden. In sommige gemeenten wordt ook Kohelet/Prediker gelezen.

Nu verder over de parasja;

In hoofdstuk 33 spreekt Mozes zegeningen uit over de stammen Israëls. De beschrijving van de laatste gang van de oude leidsman in het laatste hoofdstuk 34, weg van het volk, alleen de berg Nevo op, waar de Eeuwige hem eerst heel het ‘beloofde land’ laat zien alvorens hij sterft.

Het is ook de combinatie van kracht - de laatste wandeling alleen, ‘niet wazig was zijn blik en niet geweken zijn frisheid’ (34:7) - en de menselijke smart van het afscheid. De grootsheid van zo'n vol leven, dat een einde neemt. De eenzaamheid die hem zijn hele leven moet hebben omgeven die hier in zijn volheid en naaktheid onthuld lijkt. Het is ook de menselijkheid ondanks de heroïeke enscenering van de eenzame bergbeklimming. Mozes was geen mens zonder zonden, zoals Jeshua, hij had vele aspecten en was soms toornig, geduldig en ongeduldig, bescheiden en autoritair, een welsprekend man met een spraakgebrek, moedig met bange momenten, een profeet maar niet heilig.

Hij stierf *al pi Hashem*, wat vertaald wordt als ‘volgens het woord van de Eeuwige’, ‘op bevel van de Eeuwige’, ‘aan de mond van de Eeuwige’, in de Talmoed bloemrijk geïnterpreteerd als ‘door de kus van de Eeuwige’. Zijn graf werd geen heilige plek of bedevaartsoord, want niemand wist en weet waar hij begraven is.

Jaarcyclus

Met de parasja We-zot ha-beracha is de jaarlijkse lezing van de Torah rond.

Maar dit is niet het einde. De cyclus gaat altijd maar door.

Meteen begint er een nieuwe ronde met het lezen van de parasja Beresjiet, waarmee de Torah en het boek Beresjiet/Genesis aanvangt. In de synagoge wordt dat gedaan op de feestdag van Simchat Torah, ‘Vreugde der Wet’. Twee personen uit de gemeente worden uitgekozen om deze twee lezingen te doen.

Dat is een speciale *koved*, eer. De zogenoemde *chatan Torah* (‘bruidegom van de Torah’) leest het laatste stuk uit Devariem en de *kalla Torah* (‘bruid van de Torah’) leest het begin van Beresjiet/Genesis.

Op het feest, dat met simcha (blijdschap) wordt gevierd, haalt men de Torahrollen uit de aron hakodesj (heilige ark) en danst ermee rond.

Die altijd maar doorgaande cyclus geldt ook voor de uitleg en commentaren op de vijf boeken van de Torah en haar parasjot. Het volgend Joodse jaar zullen rabbijnen, voorgangers, geleerden, leergroepen en studenten weer nieuwe interpretaties en commentaren geven, zoals dat in vorige eeuwen is gebeurd en zoals dat in volgende eeuwen ook zal mogen plaats vinden, jaar in jaar uit. In ieder toekomstige tijdlijn zal in die beschouwingen en uitleggingen weer de geest des tijds en de context van andere omstandigheden doorklinken en zullen nieuwe aspecten oplichten.

Historische voortgang

In de geschiedenis gaat het verhaal van de Israëlieten als een tijdsreis door: het volk staat aan de rivier Jordaan en onder Jozua (Jehosjoea) zullen zij de rivier oversteken. De oversteek over de rivier betekent het verlaten van de verhalende grond van de Torah naar het gebied van de concrete geschiedenis.

In het boek Jozua begint het geschiedenisboek, het relaas over de omgang van het volk met zijn bijzondere lot, met zijn Torah en met zijn vrienden en vijanden van het politieke moment. Het is een verhaal van dieptepunten en hoogtepunten, van voorspoed en ellende, van hoogtij en laagtij, van opkomst, bloei en verzinken, maar nooit van volkomen teloorgang.

Het volk dat aan de rivier staat, vóór de oversteek naar onbekend gebied en de overgang naar een ongewisse toekomst is een voorspellend beeld, die terug te vinden is in alle gemeenschappen die voor een belangrijke lotswisseling staan, voor kardinale beslissingen, die toekomst bepalend zijn.

'Weest sterk en moedig'

'Weest sterk en moedig' – *chazak ve-emats* – voegt de Eeuwige de nieuwe leider tot driemaal toe.

Daarmee herhaalt Hij de aanmoediging die eerder Mozes aan zijn volk en aan zijn opvolger heeft gegeven.

Een aanmoediging die zich spiegelt aan gelijke woorden, die veel later koning David op zijn oude dag sprak tot zijn zoon Sjlomo (Salomo): 'Wees sterk en moedig; vrees niet en wees niet verschrikt'. In hoeveel tijden en hoe vaak zullen deze en dergelijke woorden niet innerlijk zijn herhaald of naar anderen zijn uitgesproken?

Het is een aanmoediging, die we eigenlijk allemaal ter harte kunnen nemen, wanneer we in het leven grote stappen moeten nemen of voor de overgang staan naar een nieuwe levensfase: 'wees sterk en moedig, laat je door niets weerhouden of ontmoedigen, want waar je ook gaat, de Eeuwige, je God, staat je bij'.

Juist nu in deze spannende tijd voor de staat Israël mogen we hopen en bidden voor een veilige terugkeer van de gegijzelden en tevens dat de politiek in Israël, inzicht en licht van boven mag ontvangen.

Dat de 'Soekot' viering net zo vreugdevol mag zijn als het daarna komende 'Simchat Torah' - Vreugde der Torah.

Bronnen: Rob Cassuto, verkorte versie en een beetje van myself.

Shabbat Shalom. *Rinze*.